

[Sigsgaard.]

lave en havn i Hanstholm, men det bliver måske alligevel penge smidt helt ud ad vinduet; hvis man ikke samtidig kan sige: der skal ligge fabrikker af den slags og af den slags — altså kan lave en helhedsudvikling; på den måde har staten smidt mange penge ud ad vinduet i tidens løb.

I øvrigt er vi bange for, at ministerens kraftigere generelle styring, som der tales om, kommer til at betyde mere detailkontrol og mere overflødig statsregereri; og det er vi selvfølgelig imod.

I ministerens sidste punkt hedder det, at regeringen vil søge gennem et samarbejde mellem regeringens opgavefordelingsudvalg og de kommunale organer at sikre det bedst mulige samarbejde om disse spørgsmål. Oversat til jævnt dansk — og det skal jeg slutte med — står der jo egentlig kun, at regeringen vil gøre sig mest mulig umage med at gøre det så godt som muligt for de flest mulige med de bedst mulige midler; og det kan vi i VS; om end modstræbende, tilslutte os.

Hanne Reintoft: Jeg skal kun knytte nogle ganske få bemærkninger til arbejdsministerens redegørelse. Jeg er enig med regeringen i, at det er nødvendigt med en principiel debat om fordelingen af opgaverne mellem de kommunale organer på den ene side og staten og centraladministrationen på den anden. Det er et spørgsmål om det på mange måder truede kommunale selvstyre og inden for det om den folkelige medindflydelse og kontrol, der har en fare for at blive stadig ringere. På den anden side står så den statslige og centrale indflydelse.

Det gælder f. eks. i det omfang, som er nødvendigt for en harmonisk og effektiv planlægning af landets almene udvikling, og det gælder med hensyn til at sikre ensartethed på en række områder som sociallovgivning, skolevæsen og uddannelse, en ensartethed, som på ingen måde er til stede, hvilket præger nogle af de mindst udviklede kommuner meget stærkt.

Lad mig sige med det samme, at vi ikke kan være enige i notatet; hverken i dets principielle syn eller i mange af bemærkningerne. F. eks. må jeg vende mig imod, at man blandt de udgifter, hvis størrelse i væsentlig grad måtte bero på kommunale be-

slutninger, som der står, nævner tilskuddet til løn til lærere i folkeskoler, tilskuddet til kommunernes sygehusudgifter osv.

For selv om meget af den fremførte argumentation lyder velbegrunderet, er det ikke nok, for som der rigtigt gøres opmærksom på, har kommunalreformen virket et år, og når man ser dette års praksis, må man jo nok sige om det principielle i det oplæg, ministeren har forelagt, at man kan mærke hensigten og blive forstemt.

Det gennemgående træk er jo slet ikke de mere demokratiske tanker om medindflydelse og decentralisering, men kort og godt bestræbelserne på at få gennemført en maksimal nedskæring af statens refusioner og tilskud. Det er jo allerede sket for en lang række områders vedkommende, men det har på ingen måde betydet mindre statsskatter og vil heller ikke komme til at gøre det. Til gengæld betyder det meget væsentlige forhøjelser af de kommunale skatter, der som bekendt virker endnu mere socialt skæve end statsskatterne. Det drejer sig kort og godt ikke om et nyt led i demokratiet, men om et nyt led i den almindelige nedskæring, vendt mod lønmodtagere og de socialt svagere stillede.

Arbejdsministeren taler ganske vist det ene sted efter det andet om decentralisering, men det, der foregår, er på ingen måde en decentralisering, der i praksis medfører et større kommunalt selvstyre. I det praktiske liv er kommunernes såkaldte større ansvar forbundet med hidtil usete statslige indgreb. Det er faktisk overgreb, og det er faktisk en centralisering, der sker i denne tid, og ikke det, man påstår. Kommunernes muligheder for selvstændige initiativer f. eks. med hensyn til beskæftigelse, produktive sociale og kulturelle investeringer osv. begås der jo indgreb over for gennem kreditstramning, begrænsede lånemuligheder, forbud mod igangsættelse af visse byggearbejder osv., og man kan jo også se, at amter som Hjørring og Thisted står med en konstant ledighedsprocent på 14-15.

Dette viser, at regeringens formål ikke er at give kommunerne større muligheder for at løse disse mange problemer selv, men man vil simpelt hen gøre dem til regeringens forlængede arm i nedskæringspolitikken.

Det er lige så lidt her som på andre områder ordene eller lovenes ydre form, men